

**UCHWAŁA NR XXXVI/326/2018
RADY MIEJSKIEJ W PRZECLAWIU**

z dnia 30 stycznia 2018 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na
2018 rok.**

Na podstawie art. 1, art. 41 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2016 r., poz. 487, zm. z 2015 r. poz. 1893.) i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2016 r., poz. 446, zm. poz. 1579.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji na 2018 rok Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Burmistrza Przecławia do zabezpieczenia w budżecie Gminy Przecław na 2018 rok stosownych środków finansowych na realizację Programu, o którym mowa w § 1 uchwały.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XXIV/219/2017 Rady Miejskiej w Przecławiu z dnia 30 stycznia 2017r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 r.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Przecławia.

§ 5. Nadzór nad wykonaniem uchwały powierza się Komisji Oświaty, Kultury, Sportu, Zdrowia, Spraw Socjalnych i Ochrony Środowiska.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2018 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Przecławiu

Zenon Krawczyk

Załącznik do Uchwały Nr XXXVI/326/2018
Rady Miejskiej w Przecławiu
z dnia 30 stycznia 2018 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE PRZECŁAW NA 2018 ROK.

Zrealizowane badania epidemiologiczne pozwalają szacować, że w Polsce liczba osób uzależnionych od alkoholu może wynosić nawet ok. 600 tys., zaś liczbę osób pijących szkodliwie -na ok. 2,5 mln. Problem alkoholowy ze względu na swoje rozmiary oraz wielorakie negatywne skutki które wywołuje jest istotną przeszkodą w prawidłowym funkcjonowaniu osób, rodzin oraz każdej wspólnoty lokalnej, a jego ujemne konsekwencje odczuwalne są we wszystkich aspektach życia.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok zwany dalej „Programem” jest planem ustawicznych działań na płaszczyźnie rozwiązywania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz prowadzenia profilaktyki w tym zakresie.

Zawiera cele i zadania do realizacji, które zmierzać mają do niwelowania ujemnych skutków towarzyszących nadużywaniu alkoholu. Równocześnie istotną wagę odnosi się do działań mających za zadanie wspieranie wszelkich przedsięwzięć i podmiotów włączających się w szeroko rozumianą profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

Program został opracowany z uwzględnieniem wskazań ustawowych oraz celów operacyjnych zawartych w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020 dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Realizatorzy Programu:

Podmiotem koordynującym Program jest Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przecławiu.

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację Programu jest Urząd Miejski w Przecławiu.

Zadania Programu realizowane są przez:

1. Wydziały Urzędu Miejskiego w Przecławiu dysponujące środkami finansowymi w ramach Programu,
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przecławiu,
3. Jednostki organizacyjne gminy, w tym w szczególności placówki oświatowe i podmioty działające w zakresie kultury i sportu,
4. Stowarzyszenia, fundacje i inne podmioty, którym zlecane są zadania Programu, a ich zakres działalności statutowej wpisuje się w zadania niniejszego Programu.

Źródła finansowania Programu:

Program realizowany będzie w ramach środków finansowych stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art.18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zakres działań i zadań Programu:

Określa się zespół priorytetowych i kluczowych przedsięwzięć Programu, zgodnych z kierunkami określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok, a także określonymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 -2020, w postaci:

DZIAŁANIE I.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Obowiązkiem gminy jest zapewnienie mieszkańcom dostępności do terapii uzależnienia

i współuzależnienia od alkoholu oraz redukcji szkód spowodowanych przez alkohol. Realizacja powyższego nastąpi poprzez:

ZADANIA :

1. Wsparcie finansowe funkcjonowania placówek leczenia uzależnienia od alkoholu prowadzących leczenie stacjonarne i niestacjonarne, a w szczególności:

- a) zakup programów zdrowotnych (psychoterapii i uzależnienia) w tych placówkach;
- b) prowadzenie indywidualnej psychoterapii osób uzależnionych;
- c) realizację programów ograniczania picia alkoholu;
- d) realizacja programów redukcji szkód i programów terapii dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem;
- e) realizacja programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc domową.

2. Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach lecznictwa odwykowego oraz udzielanie pomocy w zakresie organizacyjnym i materialnym osobom kierowanym do tych jednostek, w celu odbycia leczenia oraz wsparcie podmiotów realizujących ich leczenie.

3. Doposażenie placówek lecznictwa i terapii osób uzależnionych, świadczących usługi na rzecz mieszkańców Gminy Przeclaw, w niezbędny do realizacji zadań statutowych sprzęt, materiały edukacyjne i literaturę fachową oraz dofinansowania kształcenia pracowników tych placówek.

4. Współdziałanie w finansowaniu działań i programów terapeutycznych (indywidualnych i grupowych) prowadzonych przez inne podmioty, do których kierowani są mieszkańcy Gminy Przeclaw (na podstawie porozumienia o współpracy lub złożonego zlecenia), ze szczególnym uwzględnieniem programów długoterminowych, spójnych i kompleksowych.

5. Finansowanie i organizowanie terapii dla młodzieży używającej alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zajęć edukacyjno - terapeutycznych dla rodziców i rodzin.

6. Wspieranie finansowe podnoszenia umiejętności i kwalifikacji osób prowadzących terapię uzależnień, w szczególności szkoleń pozwalających na uzyskanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień, osób prowadzących działania profilaktyczne lub uzyskujących umiejętności komunikowania się z osobami niesłyszacymi - na rzecz mieszkańców Gminy Przeclaw.

7. Dofinansowywanie zajęć terapeutycznych realizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie, treningów umiejętności społecznych i szkoleń dla lokalnych liderów ruchów abstynenckich.

8. Finansowanie zajęć rehabilitacyjnych, rekolekcji trzeźwościowych i obozów terapeutycznych dla członków klubów abstynenckich, dla osób uzależnionych i członków rodzin, wzmacniające proces zdrowienia z choroby alkoholowej.

9. Prowadzenie Gminnego Punktu Konsultacyjnego, którego interdyscyplinarna oferta odpowiadać będzie wymiarowi potrzeb społecznych, a także jego doposażanie w niezbędnym dla poprawnego funkcjonowania zakresie.

10. Finansowanie podnoszenia kwalifikacji i umiejętności członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przeclawiu, w zakresie objętym przedmiotem jej działalności.

11. Zakup usług, urządzeń, materiałów i artykułów biurowych na potrzeby realizacji zadań Programu oraz obsługi Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

DZIAŁANIE II.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Nadużywanie alkoholu destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, powoduje problemy zdrowotne, zawodowe, rodzinne, wychowawcze i inne. Rodziny osób pijących szkodliwie i uzależnionych wymagają skutecznej formy działań pomocowych, których ważnym elementem jest kompleksowa diagnoza sytuacji rodzinnej i zaoferowanie pomocy zarówno rodzinie jako całości, jak i poszczególnym jej członkom.

ZADANIA :

1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu, w tym w szczególności:

a) przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach nadużywania alkoholu i wzywianie na rozmowy osób, co do których wpłynęło zgłoszenie;

b) kierowanie na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju leczenia;

c) przygotowywanie dokumentacji i składanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego.

2. Dofinansowanie pracy terapeutycznej z rodziną poprzez np. pomoc dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym w rozwiązywaniu problemów współuzależnienia, w ramach programów terapii w tym zakresie, szkoleń dla terapeutów, umożliwienie dostępu osobom współuzależnionym do profesjonalnej pomocy w specjalistycznych placówkach leczniczych.

3. Zakup programów terapii dla osób doznających przemocy domowej oraz sprawców tej przemocy, wraz z doposażeniem w publikacje o tematyce przemocy i przeszkolenie w tym aspekcie pracowników leczących osoby uzależnione.

4. Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym i dotkniętych przemocą w rodzinie:

a) Udzielanie pomocy psychologicznej;

b) Tworzenie i finansowe wspieranie działalności świetlic opiekuńczo – wychowawczych oraz socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;

c) Finansowanie prowadzenia zajęć i programów terapeutycznych dla dzieci i młodzieży;

d) Finansowanie lub dofinansowanie obozów lub innej formy wypoczynku połączonego z programem profilaktyczno-terapeutycznym i psychoedukacyjnym dla dzieci z rodzin alkoholowych, podwyższonego ryzyka i gdzie występuje przemoc domowa;

e) Organizowanie i finansowanie zajęć dla rodziców mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych.

5. Wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie świadczenia pomocy rodzinom, w których występuje problem alkoholowy.

6. Organizowanie lokalnych narad, seminariów i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym.

7. Współdziałanie w budowaniu lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

a) Aktywne wspieranie funkcjonowania procedury „Niebieskiej Karty”, w szczególności poprzez udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego;

b) Zwiększanie kompetencji służb w zakresie rozpoznawania, interweniowania oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie;

c) Podejmowanie działań zmierzających do ograniczania zagrożeń życia rodzinnego wywołanych alkoholem i przemocą domową;

d) Programy dla rodziców z zakresu profilaktyki przemocy w rodzinie, umiejętności rodzicielskich przygotowujące rodziców do wychowywania dzieci bez przemocy i radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, które pojawiają się w procesie wychowawczym oraz edukacyjno – korekcyjne dla sprawców przemocy w rodzinie;

e) Przeprowadzenie, wg potrzeb, diagnozy problemów alkoholowych w gminie;

f) Zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat przemocy w rodzinie i możliwościom przeciwdziałania temu zjawisku oraz sposobów reagowania i uzyskiwania pomocy.

DZIAŁANIE III.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży,

w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną wśród młodzieży substancją psychoaktywną, która otwiera drogę do podejmowania zachowań ryzykownych. Dostrzegając wagę problemu konieczne jest ciągle prowadzenie przedsięwzięć profilaktycznych kształtujących świadomość dzieci i młodzieży w zakresie zagrożeń jakie niosą substancje psychoaktywne oraz budujących właściwe postawy wobec problemu uzależnień. Nieodzowne jest również tworzenie czynników osłonowych i stanowiących skuteczną alternatywę dla młodych ludzi.

ZADANIA :

1. Prowadzenie profilaktyki uniwersalnej skierowanej do całej populacji młodzieży, selektywnej tj. ukierunkowanej na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka oraz wskazującej, której adresatem są osoby lub grupy ujawniające symptomy problemów alkoholowych.

2. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych, w szczególności opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych, a także wspieranie rozwoju i działalności wolontariatu z zakresu profilaktyki problemowej i promocji zdrowia.

3. Realizacja środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do lokalnych społeczności, wybranych grup odbiorców ze szczególnym naciskiem na dzieci i młodzież ze środowisk zagrożonych zachowaniami problemowymi.

4. Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej:

a) Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych na tematy związane z problematyką alkoholową oraz organizowanie imprez, konkursów profilaktycznych lub innych działań dla mieszkańców, ze szczególnym odniesieniem do środowiska młodzieży;

b) Prowadzenie interaktywnego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie Gminy Przeclaw w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych;

c) Wykonanie lub zakup materiałów edukacyjnych oraz dystrybucja wśród określonych grup adresatów, wzbogacanie bibliotek szkolnych w materiały i czasopisma nt. profilaktyki uzależnień oraz opracowywanie i wydawanie własnych biuletynów i gazetek służących temu celowi;

d) Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

5. Organizacja alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, a także osób dorosłych z uwzględnieniem środowisk zagrożonych zjawiskami patologicznymi oraz przygotowanie bazy materialnej służącej tym celom.

6. Finansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych (w tym kosztów uczestnictwa i dojazdu) dla nauczycieli i pedagogów w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijających umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli i rodziców z Gminy Przeclaw.

7. Dofinansowanie organizacji zajęć sportowo – rekreacyjnych, w tym zatrudnianie animatorów prowadzących działania sportowe i edukacyjno - profilaktyczne na obiektach sportowych wraz z wsparciem niezbędnych wydatków na zakup sprzętu do ich realizacji, jako integralnego elementu strategii profilaktycznych.

8. Organizowanie festynów, turniejów, imprez rodzinnych oraz innych społecznie akceptowanych rodzajów działalności związanych z propagowaniem zdrowego i abstynenckiego stylu życia i zmieniających zachowania dzieci i młodzieży w zakresie gospodarowania czasem wolnym.

9. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności alkoholu i przestrzeganie zakazu jego sprzedaży osobom nieletnim.

10. Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych poprzez działania edukacyjne, interwencyjne i kontrolne, w tym:

- a) Współpraca z policją w celu zwiększenia liczby kontroli kierowców pod względem trzeźwości;
- b) Prowadzenie wspólnych kampanii profilaktycznych i informacyjnych dla kierowców;
- c) Organizowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu problematyki alkoholowej dla kierowców zawodowych;
- d) Podnoszenie kompetencji zawodowych przedstawicieli służb społecznych kontaktujących się z osobami nietrzeźwym;
- e) Zwiększenie skuteczności egzekucji prawa w zakresie zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych.

11. Aktywizacja i edukacja lokalnych decydentów i radnych co do wagi i skali problematyki alkoholowej poprzez zapraszanie ich do lokalnych debat, kampanii edukacyjnych i udziału w imprezach profilaktycznych; zapoznawanie z lokalną i ogólnopolską diagnozą problemów alkoholowych, także poprzez prenumeratę lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji pogłębiających wiedzę na ten temat.

DZIAŁANIE IV.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz finansowanie centrów integracji społecznej.

Gmina realizując poszczególne zadania Programu, może powierzyć je organizacjom pozarządowym lub wesprzeć organizacje w realizacji zadań, które wpisują się w zawartość niniejszego programu oraz obejmują ich statutową działalność na tej płaszczyźnie.

ZADANIA :

1. Współpraca i wspieranie finansowe podmiotów publicznych i niepublicznych (np. Samorządowego Domu Kultury, Gminnej Biblioteki Publicznej, organizacji pozarządowych, zewnętrznych instytucji, fundacji i stowarzyszeń np. abstynenckich), w zakresie realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w społeczności lokalnej oraz stanowiących miejsce zdrowego i trzeźwego stylu życia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin lub osób z grup ryzyka.
2. Sprzyjanie powstawania i działalności ruchów i społeczności trzeźwościowych w formach nieformalnych i formalnych (Ruch AA, kluby abstynenta, stowarzyszenia trzeźwościowe itp.).
3. Współfinansowanie funkcjonowania centrów integracji społecznej w zakresie odpowiadającym ofercie zajęć reintegracyjnych osób uzależnionych od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego.
4. Przekazywanie materiałów edukacyjnych i informacyjnych o tematyce uzależnień do wykorzystania w działalności profilaktycznej.
5. Wspieranie działań prowadzonych przez instytucje i organizacje na rzecz osób wykluczonych społecznie w obszarze reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.
6. Nieodpłatne udostępnianie lokali stanowiących własność Gminy Przecław w celu realizacji zadań zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych.

DZIAŁANIE V.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Gmina w zakresie swoich uprawnień winna reagować na wszelkie przypadki łamania ustawy, a w szczególności zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym oraz zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych. Może również podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny wobec osób, sprzedawców i instytucji łamiących postanowienia w niej zawarte.

ZADANIA :

1. Prowadzenie kontroli przestrzegania zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych, w zakresie określonym ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Prowadzenie okresowych kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w tym

w szczególności zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, dokonywane na podstawie upoważnienia Burmistrza Przecławia.

3. Kontroli podlegają wszystkie podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży, na terenie Gminy Przecław.

4. Ustala się zakres kontroli o której mowa w pkt.2:

- a) Przestrzeganie porządku publicznego wokół miejsc sprzedaży napojów alkoholowych;
- b) Przestrzeganie ustawowego zakazu reklamowania napojów alkoholowych;
- c) Przestrzeganie zakazu nie sprzedawania napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym;
- d) Zgodność prowadzonej sprzedaży z aktualnie ważnym zezwoleniem;
- e) Przestrzeganie warunków ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz informowanie Policji o ich naruszeniu;
- f) Wnioskowanie do organów ścigania o ukaranie osób naruszających przepisy w/w ustawy;
- g) Przestrzeganie zasad i warunków sprzedaży napojów alkoholowych, określonych w stosownych aktach normatywnych Gminy Przecław.

VI. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Każdy z członków GKRPA ma obowiązek uczestnictwa w plenarnych posiedzeniach komisji oraz w grupach zadaniowych, interwencyjnych i kontrolnych.

2. Członkowi Komisji przysługuje każdorazowo wynagrodzenie za realizację w/w obowiązków w wysokości 300% wysokości diety wypłacanej z tytułu krajowej podróży służbowej za uczestnictwo w plenarnym posiedzeniu komisji oraz za pracę w grupie interwencyjnej, kontrolnej lub zadaniowej.

3. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie list obecności, zatwierdzanych przez Przewodniczącego GKRPA, jeden raz w miesiącu tj. do końca każdego miesiąca za dany miesiąc.

4. Członkom Komisji będącym pracownikami Urzędu Miejskiego w Przecławiu przysługuje zwrot kosztów podróży w związku z wyjazdami na szkolenia, seminaria, warsztaty, kursy, konferencje itp. związane z profilaktyką uzależnień na podstawie delegacji służbowej zgodnie z Rozporządzeniem ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013r. (Dz. U. z 2013r. poz. 167) w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce strefy budżetowej z tytułu podróży służbowej.

5. Członkom Komisji nie będącym pracownikami Urzędu Miejskiego w Przecławiu przysługuje zwrot kosztów podróży w związku z wyjazdami o których mowa w pkt. 4 na podstawie pisemnego oświadczenia potwierdzającego faktycznie poniesione koszty wyjazdu (podstawą do zwrotu kosztów podróży są bilety, rachunek za odbyte szkolenie lub nocleg).